Telefon № 11. Dodatek bezpłatny „Nasz Tygodnik" Cena 25 groszy.

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-łam. wiersz 15 groszy. Reklamy przed działem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska" wychodzi 1 raz tygodniowo a m'anowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesołowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry.Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiedz. Władysław Wesołowski, Nowe.

Nr. 19. Nowe, sobota 7-go maja 1932 r. Rok IX.

Uroczystość 3 Maja w Nowem.

Obchód święta narodowego 3 Maja rozpoczęto w Nowem pobudką na rynku o godzinie 6-tej rano, która zwiastowała mieszkańcom ten dzień uroczysty. Domy uzdobiły się chorągwiami o barwach narodowych, a okna udekorowano nalepkami T. C. L.

O godzinie 9-tej zebrały się liczne towarzystwa i cechy, przedstawiciele władz i urzędów oraz szkoła na dziedzińcu szkoły powszechnej, celem wzięcia udziału w pochodzie. O godzinie 9,30 wyruszył ten malowniczy pochód przez miasto do kościoła farnego na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie odbył się na rynku koncert. Wieczorem na sali p. Borkowskiego odbyła się akademja, urządzona przez T. C. L.

Podatki płatne w maju.

W ciągu maja — państwowy podatek od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich za kwartał I-szy r. b., tudzież podatek od lokali i placów budowlanych za II-gi kwartał r. b.

Do 15 maja — państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu kwietniu r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji i przedsiębiorstwa przemysłowe I—V kategorji, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

Do 15 maja — państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1931 (różnica pomiędzy kwotą wymierzonego podatku za rok 1931), a kwotą przypisanych zaliczek za tenże rok, przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe w wysokości kwot wymienionych w doręczonych tym przedsiębiorstwom nakazach płatniczych.

Do 7 maja — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym, potrącony w ciągu m. kwietnia r. b.

Do 15 maja zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notarjuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w miesiącu kwietniu r. b.

Nadto płatne są zaległości, odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w maju, tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

Sprawa rentowności gospodarstw rolnych.

Szereg ostatnio wydanych ustaw oraz akcja komitetów do spraw finansowo-rolnych tworzą jedynie warunki dla przetrzymania obecnego stadjum kryzysu rolnego dla warsztatów rolnych. Jednakowóż nie mogą być uważane za właściwe lekarstwo leczące schorzały organizm polskiego rolnictwa. Nie wpływają bowiem w niczem na podniesienie dochodowości gospodarstw i wobec tego, nie mogą wywołać ani podniesienia cen na produkty rolnicze, ani też przywrócenia wartości ziemi.

W niektórych sferach liczono, że przystosowanie nakładów gospodarczych do dochodowości warsztatów będzie czynnikiem wystarczającym dla zapewnienia odpowiedniego dochodu netto. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zmniejszać nakład gospodarczy można tylko do pewnych granic, gdyż w przeciwnym razie, musi upaść kultura rolnika, ilość i jakość produktów dostarczanych przez dany warsztat ulegnie zmniejszeniu, co przy niskich cenach, oczywiście, uniemożliwi uzyskanie wystarczającego dochodu netto.

Drugą koncepcją również błędną jest twierdzenie, że wystarczy doprowadzić dom proporcji między cenami na artykuły rolne i na artykuły przemysłowe, ażeby rolnicy znaleźli się wznośnych gospodarczo warunkach. Błąd w tem rozumowaniu polega na pominięciu dwojakiego charakteru rolnika. Jest on mianowicie i pracownikiem i kapitalistą. Otóż jeżeli równawaga między cenami artykułów przemysłowych i rolnych sprawi, że rolnik za swe artykuły: będzie mógł nabyć odpowiednią ilość artykułów przemysłowych, gdyż wszystkie ceny będą jednakowo niskie, to jednak niskie ceny płodów rolnych nie pozwolą, ani na amortyzację majątku, ani na oprocentowanie tkwiącego w nim kapitału. Z tego punktu widzenia spadek cen na artykuły rolne kryje w sobie wielkie niebezpieczeństwo, ponieważ staje się jednym z czynników obniżania wartości ziemi, a wobec tego zmniejszania zarówno majątku osób prywatnych, jak i majątku ogólnonarodowego.

Z powyższego wynika, że ani samo zmniejszanie nakładu, ani zachowanie proporcji między cenami na artykuły rolne i artykuły przemysłowe nie wystarczy dla zapewnienia rentowności warsztatom rolnym. Nieodzowną jest zatem rzeczą, aby ceny wytworów rolniczych kształtowały się na poziomie pozwalającym: 1. na utrzymywanie gospodarstw w kulturze, 2. na kupowanie artykułów przemysłowych, 3. na amortyzację gospodarstw i oprocentowanie kapitałów.

Równocześnie jednak należy zauważyć, że rozpiętość między cenami na artykuły rolne i na artykuły przemysłowe na niekorzyść tych pierwszych jest jednym z najpoważniejszych czynników pogłębiających kryzys rolniczy, a pośrednio i kryzys ogólny. Jak dużą jest ta rozpiętość wystarczy przypomnieć różnicę między wskaźnikami cen na artykuły rolne i przemysłowe, jaka istniała w styczniu 1928 i porównać ją z różnicą ze stycznia 1932. Otóż cztery lata temu różnica wynosiła 9,4, obecnie zaś 22,9. Dodać równocześnie należy, że różnica wyżej wymieniona zachodzi wtedy, kiedy przyjmujemy pod uwagę cały szereg artykułów przemysłowych, których ceny stosunkowo znacznie spadły, a które nie odgrywają żadnej roli na wsi. Zasadniczo bowiem w budżecie drobnych rolników znajduje się 10 typów artykułów przemysłowych, które wynoszą 99,5 proc. ogółu wydatków na artykuły przemysłu. Wśród nich zaś 8 artykułów należy albo do zmonopolizowanych albo do skartelizowanych, a zatem do tych, które utrzymały sztywne ceny nawet w dobie kryzysu. Wprowadzając wynikającą stąd poprawkę, otrzymamy, iż różnica między cenami rolnemi a cenami artykułów przemysłowych, przy zastosowaniu systemu wskaźników do obliczania, wynosi 33 %. Jednakowoż i ta poprawka nie wystarcza do przedstawienia właściwego obrazu, albowiem przedstawia nam jedynie stosunki, jakie panują między cenami giełdowemi wielkiej istniejącemi w większych ośrodkach. Wiadomo zaś, że ceny, jakie otrzymują producenci rolni na miejscu są znacznie niższe, oraz, że różnica między cenami giełdowemi i cenami otrzymywanemi przez producentów rolnych pogłębia się w miarę trwania kryzysu. W cyfrach absolutnych wygląda to w ten sposób, że w styczniu 1928 r. wspomniana różnica dla pszenicy wynosiła 0.88 zł., a dla żyta 0.98 zł., gdy w styczniu 1932 r. odpowiednie cyfry wynoszą: zł. 1.92 i 3.67 zł. Jeżeli przedstawić te absolutne cyfry w formie procentów, wówczas dla roku 1928 otrzymujemy 1.78 proc. i 2.45 proc., a dla roku 1932 — 7.39 i 13.59 proc.

Przytoczone cyfry wyjaśniają dostatecznie, że utrzymywanie dysproporcji panującej między cenami na artykuły rolne i cenami na artykuły przemysłowe, nie pozwoli na przywrócenie opłacalności warsztatom rolnym i że wobec tego doprowadzenie do odpowiedniej równowagi między temi cenami jest bodajże kardynalnym warunkiem rozpoczęcia leczenia chorego organizmu rolnego. Dodać trzeba jeszcze, że owa dysproporcja cen zmusza rolnika do unikania zakupów na rynku produktów przemysłu i zastępowania ich zakupami produktów rolnych, a tam gdzie to jest niemożliwe stosowania kompletnej restrykcji. Odbija się to w sposób wysoce ujemny na wszystkich gałęziach przemysłu i dlatego trzeba postawić sobie pytanie, czy i do jakiego stopnia należy obniżyć ceny na produkty przemysłowe, ażeby umożliwić spożycie ich przez szerokie warstwy ludności wiejskiej.

SZKŁO TŁUCZONE POŁYKAŁ I KWAS SIARCZANY PIŁ, NICZEM WODĘ

znany w Raugun fakir indyjski, t. zw. Hatha—Yogi, Narazingha Swami. Twierdził on, iż przez opanowanie tylko najważniejszej funkcji organizmu — oddychania, i poddanie jej woli, potrafił opanować wszystkie funkcje organiczne i uczynić organizm swój odpornym na wszelkie trucizny. Yogi połykał zatem kawałki żelaza, tłuczone szkło zapijał to wszystko kwasem siarczanym, jodyną itp. truciznami bez najmniejszej szkody dla siebie. Ale oto ostanio urządził Narazingha Swami pokaz w Raugun wobec grona zaproszonych gości i lekarzy. Wypił szklankę strychniny, kwasu siarczanego i połknął garść tłuczonego szkła. Po tym wyczynie Yogi zasłabł nagle i zmarł wskutek zatrucia strychniną, jak stwierdzili lekarze. Kto czem wojuje, ten od tego ginie.

DZIWACZNY KONKURS

spożywania makaronu bez posługiwania się rękami, odbył się ostatnio w Weronie. Osiemnastu zawodników stanęło do konkursu. Każdemu z nich zawiązano ręce na plecach, poczem postawiono przed nimi talerze z makaronem. Na dany sygnał rozpoczął się „wyścig". Zwycięzcą okazał się 17—letni młodzieniec, Jacobi z Triestu, który spałaszował zawartość talerza w ciągu 14 minut. Mania dziwacznych i bezcelowych rekordów opanowała po Ameryce z kolei Europę.

ILE MIKROBÓW ŻYJE NA SERZE?

Fachowcy wyliczyli przy użyciu mikroskopu, iż na gramie sera Roquefort żyje 140.000 mikrobów. O ile ten gram sera zostanie przez pewien czas wystawiony na działanie powietrza, ilość mikrobów zwiększa się raptownie i w ciągu 70 dni dochodzi do liczby 700.000. Na jednogramowym kawałku białego sera znajduje się po 25 dniach aż 1.200.000 mikrobów, a po dalszych 20 dniach — 2.000.000 mikrobów.

ILOŚĆ ZBRODNI POPEŁNIONYCH W ANGLJI

wzrosła znacznie w ostatnich latach, jak twierdzi minister H. Samuel; na 1 miljon mieszkańców liczba dokonanych przestępstw wzrosła w okresie 1921 — 1930 r. z 2700 do 3700. Zwłaszcza w Londynie zwiększyła się liczba włamań i kradzieży. Większość przestępców rekrutuje się z pośród ludzi w wieku młodym, od 25 do 30 lat.

SZTUCZNE ZĘBY

nie są, jakby można było przypuszczać, zdobyczą techniki współczesnej, lecz znane już były i stosowane w praktyce dentystycznej w Rzymie starożytnym, a nawet w Egipcie, o czem świadczą mumje. Piersze zaś sztuczne zęby z porcelany sfabrykował aptekarz francuski Duchearteau z Saint Germain.

NAWÓZ SZTUCZNY Z KOCICH MUMIJ.

Pewna angielska fabryka przetworów chemicznych zakupiła w Egipcie cmentarz, gdzie chowano obyczajem starożegipskim mumje zdechłych kotów. Za 200.000 sztuk kocich mumij płacono, licząc za tonnę po 3 funty. Cały ten transport został zmielony, przerobiony chemicznie i następnie sprzedany do Holandji, jako nawóz sztuczny do uprawy pól tulipanowych.

'Obwieszczenie

o poborze rekruta w roku 1932.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 25 lutego 1932 roku o poborze rekruta w 1932 roku (Dz. Ust. R. P. Nr. 24, poz. 187) i art. 36 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 458 z 1928 r.) oraz na podstawie zarządzenia Ministra Spraw Wojskowych Nr. 1310—30/I. Org. z dn. 11 marca 1932 r. odbędzie się w czasie między 1 maja a 30 czerwca br. pobór mężczyzn niżej wyszczególnionych.

I. Do poboru w roku bieżącym powinni się stawić:

1. wszyscy mężczyźni, podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, urodzeni w 1911 roku;

2. mężczyźni, którzy przy poborze głównym w roku ubiegłym uznani zostali za czasowo niezdolnych do służby wojskowej (kat B);

3. mężczyźni, podlegający powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy z jakichkolwiek powodów nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się do poboru;

4. mężczyźni, którzy zgłosili się do ochotniczej służby wojskowej, przed osiągnięciem wieku poborowego, o ile nie odsłużyli całkowicie ustawowego okresu czasu czynnej służby wojskowej;

5. mężczyźni, którzy złożyli we właściwym czasie w P. K. U. podania o przyjęcie do służby ochotniczej;

6. mężczyźni, którzy uzyskali obywatelstwo polskie od czasu powstania Państwa Polskiego w drodze nadania lub przez akt charakteru konstytutywnego, t. j. przez uznanie (art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44). przez przyjęcie urzędu w polskiej służbie państwowej (art. 4 p. 5 tej ustawy) i przez opcję na rzecz obywatelstwa polkiego w myśl odnośnych postanowień traktatów międzynarodowych, do rocznika 1883 włącznie.

II. Miejsce i termin poboru wskazuje dołączony plan.

III. Wszyscy stający do poboru są obowiązani:

1. zgłaszać się do komisji poborowej w stanie trzeźwym, wymyci i w czystej bieliźnie;

2. posiadać z sobą dowody, stwierdzające tożsamość ich osoby;

3. zabrać z sobą do poboru wszelkie dokumenty, stwierdzające ich stopień wykształcenia, posiadanie rzemiosła lub zawodu.

IV. Poborowi, którym przysługuje prawo do skróconej czynnej służby wojskowej, t. i. którzy ukończyli szkołę średnią, powinni na komisji poborowej przedstawić świadectwo z ukończenia danej szkoły lub inny dokument, stwierdzający to prawo.

V. Poborowi, zgłaszający prawo do ulgi z art. 55 ustawy o powszechnym obowiązku wo skowym w okresie poboru głównego, powinni to prawo udowodn ć na komisji poborowej, albowiem od osobistego stawienia się przed komisją poborową nie są oni wyłączeni.

VI. Podania o odroczenie terminu odbycia czynnej służby wojskowej z jednego z tytułów, przewidzianych w art. 57 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 46, poz. 458 z 1928 r.) powinny być wnoszone zgodnie z postanowieniami art. 64 tej ustawy w ciągu 14 dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej.

Jeżeli okoliczności, uzasadniające prawo ubiegania się o powyższe odroczenia, powstały po wyżej wymienionych terminach, prośba powinna być wniesiona najdalej do 4 tygodni od chwili uzyskania wiadomości o tych okolicznościach.

Podania o ponowne udzielenie odroczenia terminu odbycia czynnej służby wojskowej z tytułów, wymienionych w p 1 i 2 art. 57 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, powinny być wnoszone najpóźniej do dnia 1. lipca r. b.

VII. Winni niestawienia się bez uzasadnionych przyczyn, do poboru w wyznaczonych terminach, ścigani będą przez cywilne władze administracyjne i karani w myśl postanowień art. 97 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym grzywną do 500 zł l. aresztem do 6 tygodni, albo obu temi karami łącznie.

Winni powyższego czynu, popełnionego w zamiarze uchylenia się od służby wojskowej, ulegną karze więzienia do lat dwóch.

TORUŃ, dnia 15 kwietnia 1932 r.

WOJEWODA: (—) Kirtiklis.

Plan

poboru rocznika 1911 w Nowem.

Komisja Poborowa urzędować będzie w Nowem — w lokalu p. Borkowskiego — dnia 23. V. 1932 r. o godzinie 6.15 rano.

Stawają do poboru kolejno z miejscowości:

Nowe miasto rocznik 1911, Nowe miasto odroczeni kategorja B. rocznika 1910 i 1909, Gajewo, Nowe obszar.

W związku z powyższem zarządzeniem wyjaśniam:

1. Obowiązek stawania do poboru mają wszyscy mężczyźni, wymienieni w obwieszczeniu o poborze rekruta w 1932 roku.

2. Poborowi roczników 1911, 1910 i 1909 muszą stanąć do poboru z tą gminą, w której zapisani są do spisu poborowych.

3. Wszyscy inni poborowi i ochotnicy stanąć muszą do poboru z tą gminą, w której mają miejsce zamieszkania.

Nie mają obowiązku stawania do poboru wszyscy ci poborowi rocznika 1910 i 1909, którzy jako jedyni żywiciele rodziny wzgl. odziedziczający gospodarstwo rolne, wzgl. uczęszczający do szkół średnich lub słuchacze wyższych zakładów naukowych uzyskali z art. 57 wzgl. 61 ustawy o powsz. obowiązku wojsk. w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Ministra Spraw Wojsk. z dnia 8 marca 1928 r. (Dz. Ust. nr. 46/28) już raz odroczenie służby wojsk. Winni oni jedynie wnieść w terminie do 1 lipca br. do właściwego Starostwa Powiatowego ponowne podanie w celu uzyskania dalszego odroczenia. Do podania takiego dołączyć należy dowody stwierdzające fakt, że warunki, dla których uzyskali poprzednio odroczenie, istnieją nadal.

OBOWIĄZKI POBOROWYCH STOJĄCYCH DO PRZEGLĄDU:

a) każdy poborowy musi stanąć do przeglądu w stanie bezwzględnie trzeźwym, w czystej bieliźnie i wymyty oraz w oznaczonym dniu i godzinie,

b) zaopatrzyć się musi w dowód osobisty, stwierdzający tożsamość osoby, w dokument urodzenia, świadectwo szkolne oraz w dokumenty stwierdzające jego zawód.

Nowe, dnia 2 maja 1932 r.

Burmistrz.

Dot. zakazu chodzenia po terenie obozu ćwiczeń Grupa.

Na wniosek władzy wojskowej, podaję do publicznej wiadomości, że chodzenie po terenie obozu ćwiczeń Grupa bez zezwolenia komendanta Obozu Ćwiczeń jest wzbronione

Równocześnie przypominam, że przejazd i przechód drogami publicznemi na obszarze obozu ćwiczebnego, a mianowicie drogami Bzowo-Piła, Grupa ob. ćw.-Bojanowo i Fletnowo-Bojanowo dozwolone są tylko w czasie wolnym od strzelania t. j. w czasie, gdy kosze na punktach obserwacyjnych są spuszczone i rogatki otwarte.

Nowe, dnia 2 maja 1932 r.

Burmistrz.

Obwieszczenie

w przedmiocie regulowania cen przetworów zbóż chlebowych.

Na podstawie rozporządzenia Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 27. 1. 1931 o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetwory (Pom. Dziennik Woj. nr. 3 poz. 37) łącznie z rozp. Pana Wojewody Pom. z dnia 10 marca 1930 r. (Pom. Dz. Woj. Nr. 7 poz. 86), oraz rozporządzenia Pana Prezydenta R. P. z dnia 30 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. Ust. Nr. 91 poz. 527) ustalam po wysłuchaniu opinji Komisji do badania cen następujące ceny:

a) na chleb żytni z 1 kg. 0,43 zł

b) na chleb razowy za 1 kg. 0,40 zł

c) na bułki za sztukę wagi 60 gr. 0,05 zł.

Ceny powyższe obowiązują z chwilą ogłoszenia niniejszego w Wiadomościach Samorządowych i są cenami maksymalnemi.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od ustalonych ulegną na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. Nr. 91 poz. 527) karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 3000 zł.

Jednocześnie wzywam wszystkich konsumentów, aby cen wyższych od ustalonych nie płacili, a żądających wzgl. pobierających ceny wyższe podawali mi do ukarania.

Świecie, dnia 26 kwietnia 1932 r.

Starosta Powiatowy w z. (—) Buczak, Referendarz.

Powyższe do wiadomości i zastosowania się.

Burmistrz.

Obwieszczenie.

Podczas poboru rekruta t. j. od 23 do 28 maja 1932 r. od godz. 7,30 wiecz. w hali gimnastycznej szkoły powszechnej, odbędzie się kurs ratownictwa wśród członków: Straży Pożarnej, L. O. P. P., Tow. Młodzieży Kat. męskiej i żeńskiej, Tow. Powstańców i Wojaków, Sokoła, Związku Strzeleckiego, urzędników pocztowych, zakładów przemysłowych i t. d. oraz wśród samego Obywatelstwa, przeprowadzony przez instruktora powiatowego Polskiego Czerwonego Krzyża.

Proszę usilnie o branie udziału w powyżej wymienionym kursie, który będzie miał dla tutejszej miejscowości wielkie znaczenie ze względu na przygotowanie ludności cywilnej do obrony kraju.

Wyżej wymienione Towarzystwa i t. d. winni brać udział obowiązkowo.

Nowe, dnia 2 maja 1932 r.

Burmistrz.

Baczność Organizacje P. W.!

W niedzielę, dnia 8-go maja b. r. odbędzie się strzelanie na Strzelnicy, obok placu sportowego, dla miejscowego Związku Strzeleckiego, Pocztowego P. W. i Zw. Strz. Szkoły Dokszt., Zw. Strzeleckiego Tryl oraz Bochlin.

Początek o godzinie 8-mej rano.

Komendant Powiatowy P. W.